

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Jūsu Tiesības](#) > [Noziedzīgos Nodarījumos Cietušie](#) > [Kompensācija](#) > [Vai Mana Prasība Ir Jāizskata Šajā Valstī](#) > [Czechia](#)

Vai mana prasība ir jāizskata šajā valstī

Saturu nodrošina
Čehija

Čehija

Par kādu veidu noziegumiem es varu saņemt kompensāciju?

Čehijas Republika sniegs finansiālu palīdzību noziegumos cietušajiem, kuru veselībai ir nodarīts kaitējums, un nozieguma rezultātā mirušo cietušo pārdzīvojušajiem apgādājamajiem. Tiesības saņemt finansiālu palīdzību ir arī personām, kuras cietušas pret cilvēka cieņu vērstos dzimumnoziegumos, un bērniem, pret kuriem notikusi vardarbīga izturēšanās.

Par kādu veidu kaitējumu es varu saņemt kompensāciju?

Finansiālā palīdzība ir paredzēta, lai pārvarētu pasliktinājušos sociālo situāciju, ko izraisījis noziegums; tā neaizstāj noziedzīgā nodarījuma izdarītāja pienākumu kompensēt cietušajam radītos zaudējumus.

Pārdzīvojušie apgādājamie saņem finansiālu palīdzību kā vienreizēju maksājumu; arī cietušie, kuru veselībai nodarīts kaitējums, var pieprasīt palīdzību vienreizēja maksājuma veidā (tā summa ir atkarīga no izraisīto seku smaguma) vai prasīt atlīdzību par ārstēšanās izmaksām vai kompensāciju par negūtiem ienākumiem. Pret cilvēka cieņu vērstos dzimumnoziegumos cietušie vai vardarbībā cietušie bērni var prasīt atlīdzību par ārstēšanās izmaksām, lai tādējādi mazinātu viņiem nodarīto nemateriālo kaitējumu.

Vai es varu saņemt kompensāciju, ja esmu nozieguma rezultātā mirušas personas radnieks vai apgādājamais? Kuri radnieki vai apgādājamie var saņemt kompensāciju?

Jā, nozieguma rezultātā mirušo cietušo pārdzīvojušajiem apgādājamajiem ir tiesības saņemt finansiālu palīdzību, ja pārdzīvojušais apgādājamais ir mirušās personas vecāks, laulātais, reģistrētais partneris, bērns, brālis vai māsa un ir dzīvojis vienā mājsaimniecībā kopā ar mirušo viņa nāves brīdī vai ja pārdzīvojušais apgādājamais ir persona, attiecībā pret kuru mirušajai personai bija pienākums nodrošināt uzturlīdzekļus.

Vai es varu saņemt kompensāciju, ja esmu noziegumā izdzīvojušas personas radnieks vai apgādājamais? Kuri radnieki vai apgādājamie var saņemt kompensāciju šādā gadījumā?

Šādā gadījumā jums nav tiesību saņemt finansiālu palīdzību.

Vai es varu saņemt kompensāciju, ja neesmu ES valsts valstspiederīgais?

Varat, ja pastāvīgi dzīvojat vai likumīgi uzturaties citā ES dalībvalstī un esat cietis Čehijas Republikā izdarītā noziegumā vai ja esat likumīgi uzturējies Čehijas Republikā vairāk nekā 90 dienas un esat cietis Čehijas Republikā izdarītā noziegumā, ja esat pieteicies starptautiskās aizsardzības saņemšanai Čehijas Republikā vai jums ir piešķirts patvērums vai alternatīvā aizsardzība un esat cietis Čehijas Republikā izdarītā noziegumā, vai —

attiecīgā gadījumā — atbilstoši nosacījumiem, kas paredzēti starptautiskā līgumā.

Vai es varu pieprasīt kompensāciju no šīs valsts, ja šeit dzīvoju vai esmu no šejienes (šī ir manas dzīvesvietas vai piederības valsts), pat ja noziegums izdarīts citā ES valstī? Vai es varu pieprasīt kompensāciju šajā valstī, nevis tajā, kur izdarīts noziegums? Ja tā — ar kādiem nosacījumiem?

Ja esat Čehijas Republikas valstspiederīgais, jums ir tiesības saņemt finansiālu palīdzību neatkarīgi no tā, kurā valstī izdarīts noziegums, kurā esat cietis.

Vai man vispirms jābūt ziņojušam par noziegumu policijai, lai varētu prasīt kompensāciju?

Jā, tas ir nepieciešams.

Vai man ir jāsagaida jebkādas policijas veiktās izmeklēšanas vai kriminālprocesa rezultāts, pirms es varu pieprasīt kompensāciju?

Nav nepieciešams sagaidīt izmeklēšanas rezultātu; finansiālu palīdzību var piešķirt, ja tiesībsardzības iestāžu veiktā izmeklēšana liecina, ka nav šaubu, ka noziegums ir izdarīts, un ka ir izpildīti juridiskie nosacījumi, lai būtu tiesības saņemt finansiālu palīdzību.

Vai man vispirms jāprasa kompensācija no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja, ja viņš ir noskaidrots?

Ja neprasāt zaudējumu atlīdzināšanu no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja, finansiālo palīdzību var samazināt vai pat nepiešķirt.

Vai es varu saņemt kompensāciju arī tad, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs nav noskaidrots vai notiesāts? Ja tā, kādi pierādījumi man jāiesniedz savas prasības pamatošanai?

Šādā gadījumā ir nozīme tam, vai noziedzīgā nodarījuma izdarītājs nav zināms, vai arī noziegumā apsūdzētā persona ir atzīta par nevainīgu, pat ja ir acīmredzams, ka noziegums ir noticis (proti, noziegums tika izdarīts, bet to varētu būt izdarījis cita persona). Šādā gadījumā jums ir tiesības saņemt finansiālu palīdzību. Tomēr, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir attaisnots, jo darbība, kurā viņš apsūdzēts, nav noziegums, jums nav tiesību saņemt finansiālu palīdzību. Prasību galvenokārt novērtē, pamatojoties uz tiesībsardzības iestāžu savāktajiem materiāliem; jūsu uzdevums ir pierādīt nodarītā kaitējuma apjomu un, ja piemērojams, jebkādu zaudējumu summu, ko var ņemt vērā (ārstēšanās izmaksas un negūtos ienākumus).

Vai ir noteikts termiņš, kurā man jāpieprasa kompensācija?

Prasība jāiesniedz divu gadu laikā no brīža, kad uzzinājāt par zaudējumiem, bet ne vēlāk kā piecus gadus pēc nozieguma dienas. Tiesības uz palīdzību beidzas, beidzoties vienam no šiem termiņiem. Nepilngadīgie, kas cietuši pret cilvēka cieņu vērštos dzimumnoziegumos, var iesniegt prasību 2 gadu laikā pēc pilngadības sasniegšanas vai 5 gadu laikā pēc noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas atkarībā no tā, kurš datums ir vēlāk.

Kādus zaudējumus un izmaksas sedz kompensācija?

a) *noziedzīgā nodarījumā cietušajam:*

- *materiālus zaudējumus (kas nav psiholoģisks kaitējums):*

- *miesas bojājumu ārstēšanas izmaksas (medicīniska ārstēšana slimnīcā vai ambulatori, atlabšana) - JĀ*
- *papildu vajadzības vai izdevumi, kas saistīti ar kaitējumu, ja tie ir tieši saistīti ar veselības atjaunošanu (piemēram, aprūpe un palīdzība, pagaidu un pastāvīgā terapija, ilgstoša attīstošā fizioterapija, mājokļa pielāgošana, īpaši palīglīdzekļi utt.) - JĀ*
- *ievainojums ar paliekošām sekām (piemēram, invaliditāte vai citi nenovēršami traucējumi)*
 - *medicīniskās ārstēšanās laikā un pēc tās negūto peļņu (tostarp negūtos ienākumus un zaudētu spēju nopelnīt iztiku vai uzturlīdzekļu samazināšanos, utt.) - JĀ*
 - *iespēju zaudēšanu - NĒ*
 - *izdevumus, kas saistīti ar tiesvedību par incidentu, kurš izraisījis kaitējumu, piemēram, juridiskās nodevas, tiesai radītos izdevumus - NĒ*
 - *kompensāciju par nozagtu vai sabojātu personīgo īpašumu - NĒ*
 - *citu - NĒ*

- *psiholoģisku (morālu) kaitējumu:*

- *cietušā sāpes un ciešanas - NĒ*

b) citām uz atlīdzību tiesīgām personām vai cietušā tuviniekiem:

- *materiālus zaudējumus (kas nav psiholoģisks kaitējums):*

- *apbedīšanas izmaksas - NĒ*
- *medicīniskās izmaksas (piemēram, terapija ģimenes loceklim, ārstēšanās ambulatori un slimnīcā, rehabilitācija) - NĒ*
- *zaudētus uzturlīdzekļus vai iespējas - NĒ*

- *psiholoģisku kaitējumu:*

- *radnieku vai tiesīgo personu sāpes un ciešanas / kompensāciju pārdzīvojušajiem radniekiem, ja cietušais miris - NĒ*

Vai kompensāciju izmaksā kā vienreizēju maksājumu vai kā ikmēneša maksājumus?

Finansiālo palīdzību piešķir kā vienreizēju maksājumu.

Kā mana rīcība attiecībā uz noziegumu, mana sodāmība vai nesadarbošanās kompensācijas tiesvedības laikā var ietekmēt manas izredzes saņemt kompensāciju un/vai summu, ko es saņemšu?

Jūsu sodāmībai nav izšķirošas nozīmes attiecībā uz jūsu tiesībām saņemt finansiālu palīdzību, tomēr, ja nesadarbosieties ar tiesībsargājošajām iestādēm nozieguma atklāšanā, finansiālo palīdzību jums nevarēs piešķirt. Jums arī nepiešķirs palīdzību, ja būsiet piedalījies noziegumā kā līdzdalībnieks.

Ja nesadarbosieties, kā nepieciešams, finansiālās palīdzības procedūrā, procedūru var izbeigt vai jūsu prasību var noraidīt.

Kādā veidā mans finanšu stāvoklis var ietekmēt manas izredzes saņemt kompensāciju un/vai kompensācijas summu?

Tikai tad, ja ir acīmredzams, ka jūsu sociālā situācija nav pasliktinājusies nozieguma rezultātā, jums var nepiešķirt finansiālo palīdzību.

Vai ir citi kritēriji, kas var ietekmēt manas izredzes saņemt kompensāciju

un/vai kompensācijas summu?

Ja esat jebkādā veidā veicinājis kaitējumu, finansiālo palīdzību var samazināt vai vispār nepiešķirt.

Kā kompensācija tiks aprēķināta?

Cietušie, kuriem nodarīts neliels kaitējums veselībai, var pieprasīt vienreizēju palīdzību 10 000 CZK apmērā.

Cietušie, kuriem nodarīts būtisks kaitējums veselībai, var pieprasīt vienreizēju palīdzību 50 000 CZK apmērā.

Cietušie, kuru veselībai nodarīts kaitējums, vienreizēja palīdzības maksājuma vietā var pieprasīt finansiālu palīdzību par summu līdz 200 000 CZK, kas ir līdzvērtīga pierādītajām ārstēšanās izmaksām un/vai negūtiem ienākumiem.

Pārdzīvojušajiem apgādājamajiem ir tiesības saņemt finansiālu palīdzību, ko piešķir kā vienreizēju maksājumu 200 000 CZK apmērā, izņemot brāļus un māsas, kuri ir tiesīgi saņemt palīdzību 175 000 CZK apmērā.

Vai piemēro izmaksājamās summas minimālo/maksimālo ierobežojumu?

Jums kā noziegumā cietušajam, kura veselībai nodarīts kaitējums, vai kā pārdzīvojušajam apgādājamajam var piešķirt līdz 200 000 CZK (līdz 175 000 CZK, ja esat tāda cietušā brālis un māsa, kurš miris noziedzīga nodarījuma rezultātā); turklāt nāves gadījumā kopējā finansiālā palīdzība, ko piešķir visiem pārdzīvojušajiem apgādājamajiem, nevar pārsniegt 600 000 CZK; un, ja ir vairāk pārdzīvojušo apgādājamo, piešķirto palīdzību proporcionāli samazina, lai nepārsniegtu finansiālās palīdzības maksimālo summu.

Vai man ir jānorāda kompensācijas summa prasības veidlapā? Ja tā — kur es varu saņemt norādījumus par to, kā aprēķināt summu, vai par citiem aspektiem?

Jā.

Vai no iestādes/struktūras samaksātās kompensācijas par maniem zaudējumiem tiks atskaitīta kompensācija, ko es saņemšu no citiem avotiem (piemēram, no darba devēja vai privātās apdrošināšanas shēmas)?

Tikai tad, ja apdrošināšana sedz noziedzīgā nodarījuma izdarītāja pienākumu kompensēt radītos zaudējumus, kas saskaņā ar Čehijas Republikas tiesību aktiem ir praktiski iespējams attiecībā uz satiksmes negadījumiem un nelaimes gadījumiem darbā.

Vai es varu saņemt kompensācijas avansa maksājumu? Ja tā — ar kādiem nosacījumiem?

Finansiālās palīdzības avansa maksājumus nenodrošina.

Vai es varu saņemt papildu kompensāciju (piem., ja ir mainījušies apstākļi, pasliktinājusies veselība utt.) pēc pamatlēmuma pieņemšanas?

Jā, nepārsniedzot finansiālās palīdzības maksimālo pieļaujamo summu.

Kādi pamatojoši dokumenti man ir jāpievieno savai prasībai?

- Pilnvara, apliecinājums par ģimenes saitēm ar cietušo;
- cietušā miršanas apliecība;
- policijas ziņojuma kopija;
- tiesas lēmuma kopija;
- veselības dokumentācija;
- slimnīcu čeki vai rēķini par saistītiem izdevumiem;
- rēķini par ārstēšanās izmaksām;
- pierādījumi par ienākumiem.

Vai ir jāmaksā administratīva vai cita maksa, kad prasība tiek saņemta un apstrādāta?

Nē.

Kura iestāde lemj par kompensācijas prasībām (valstiskos gadījumos)?

Tieslietu ministrija;

Kur man jānosūta prasība (valstiskos gadījumos)?

Tieslietu ministrija;

Vai ir vajadzīga mana klātbūtne procedūras laikā un/vai kad tiek pieņemts lēmums par manu prasību?

Nē.

Cik (aptuveni) ilgs laiks pāiet, līdz no iestādes tiek saņemts lēmums par prasību piešķirt kompensāciju?

Lēmums par prasību būtu jāpieņem trīs mēnešu laikā.

Ja mani neapmierina iestādes lēmums, kā es varu to apstrīdēt?

Iesniedzot administratīvu prasības pieteikumu tiesā.

Kur es varu saņemt nepieciešamās veidlapas un citu informāciju par to, kā iesniegt prasību?

[Tieslietu ministrijas](#) tīmekļa vietnē, no NVO, kas pievēršas noziegumos cietušajiem, un no Probācijas un mediācijas dienesta.

Vai ir pieejama īpaša palīdzības telefonlīnija vai tīmekļa vietne, ko es varu izmantot?

Nē.

Vai, sagatavojot pieteikumu, man ir pieejama juridiskā palīdzība (advokāta

palīdzība)?

Jā, bet uz jūsu rēķina.

Vai ir cietušo atbalsta organizācijas, kas var palīdzēt man pieprasīt kompensāciju?

“Baltais Drošības Aplis” [*Bílý kruh bezpečí*] ir viena no lielākajām šādām organizācijām; cietušajiem palīdz arī Čehijas Republikas Probācijas un mediācijas dienests [*Probační a mediační služba ČR*]. Profesionālu palīdzību sniedz arī subjekti, kas reģistrēti [noziegumos cietušajiem nodrošinātās palīdzības sniedzēju reģistrā](#). Šī palīdzība ietver psiholoģiskos pakalpojumus, sociālās konsultācijas, juridisko palīdzību, juridiskās informācijas sniegšanu un iespēju piedalīties “atjaunojošās programmās”, kuru mērķis ir atjaunot attiecības un novērst nodarīto kaitējumu.

■ Lapa atjaunināta: 22/08/2025

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.